

Модальні засоби вираження припустимості, можливості, необхідності та сумніву (на матеріалі французьких текстів із міжнародних відносин)

У статті розглядаються модальні засоби вираження припустимості, можливості, необхідності, сумніву, невпевненості, а також аналізуються особливості їх функціонування у французькому науковому тексті з міжнародних відносин. Установлено, що основними морфологічними засобами їх вираження є умовний спосіб, форма майбутнього часу, а лексико-синтаксичними – неозначено-особові, безособові конструкції, рідше – особові конструкції, модальні дієслова та їхні еквіваленти, дієслова з відповідними семантичними значеннями, прислівники, а також деякі сполучники. З огляду на особливості наукового тексту повідомляти достовірну інформацію, мовець висловлює переважно припустимість, можливість, необхідність і лише в окремих випадках – сумнів.

Ключові слова: припустимість, можливість, необхідність, сумнів, невпевненість, лексико-синтаксичні засоби, французький науковий текст із міжнародних відносин.

Постановка наукової проблеми та її значення. Ураховуючи, що мета наукового тексту – передача знання, об'єктивної інформації про природу, суспільство, людину, основними є модальні значення достовірності й упевненості. Проте науковець може виражати не лише впевненість у достовірності повідомлювального, а також робити припущення, якщо в нього немає безпосередньої інформації про істинність відповідної пропозиції, висловлювати невпевненість, коли він відчуває або виявляє недовіру до рішень влади, сумнівається в правильності власних знань.

Мета цього дослідження – розглянути модальні засоби вираження припустимості, можливості, необхідності та сумніву на матеріалі французьких наукових текстів із міжнародних відносин початку ХХІ ст. Відповідно до мети поставлено такі **завдання**: визначити граматичні й лексичні засоби вираження припустимості, можливості, необхідності, сумніву, а також проаналізувати особливості їх функціонування в науковому тексті.

Слід зазначити, що ці засоби вже досліджувались у наукових працях О. І. Беляєвої, В. В. Виноградова, М. Б. Воробйової [2], О. О. Звереві, О. Є. Корді [3], Л. М. Кулешової, В. І. Охріменко, Н. В. Скибицької, І. В. Смуцинської тощо. Однак, на нашу думку, вони ще не підлягали детальному вивченню у французькому науковому тексті з міжнародних відносин.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Для наукових текстів характерне функціонування модусів із різним ступенем достовірності в межах одного висловлювання: *s'il est probable – il est certain; il est très possible – par contre il est concevable que* тощо. Таке співвідношення оцінних модусів фіксує хід розвитку авторської думки в пошуках правильного розуміння фактів і проблем, тобто динаміку перетворення незнання в таке знання, яке вже є науковим фактом. Окрім того, вони визначають місце цього наукового факту в загальній системі знань у галузі міжнародних відносин.

У лінгвістиці розрізняють допустимість і припустимість. «Допустимість» можна розглядати як один зі ступенів достовірності, де є суб'єктивний та об'єктивний моменти в стані рівноваги [2, с. 93–96]. Модальність допустимості відображає суттєвий етап наукового дослідження – допущення певного теоретичного положення або детального стану справ. До засобів її вираження належать: а) оцінні звороти, в основі яких – лексема допущення, а саме: *on conçoit que..., il est concevable que..., il est à espérer que..., on peut penser que...: A l'inverse, on peut penser que c'est plutôt un contexte de blocage politique qui a poussé la Cour à se montrer entreprenante* [6, с. 62]; б) звороти, побудовані на заперечуванні неможливості, винятковості чогось *il n'est pas exclu que..., il n'est pas impossible que, il n'est pas invraisemblable que...: En outre, il n'est pas impossible qu'elle parvienne à établir un cartel gazier en Eurasie – une nouvelle OPEP du gaz* [11, с. 122].

Категорія припустимості (гіпотетичності) займає особливе місце на шкалі достовірності. «Припустимість» може бути наближена в реальності саме в силу суб'єктивної переконаності мовця щодо його гіпотези. Її можна визначити як «достовірність», на яку накладено суб'єктивне

відношення («суб'єктивна достовірність») [2, с. 96–97]. Автор припускає в тому випадку, коли немає безпосередньої інформації про істинність відповідного факту та висловлює гіпотезу, що ґрунтується на логічному висновку або інтуїтивному здогаді.

Умовні речення вказують на гіпотетичність, припустимість виконання дії: *Si les Romains avaient compté sur leur fécondité et sur l'immigration au lieu d'accroître le territoire sur lequel ils étendaient leur pouvoir, Rome serait sans doute resté une petite nation, vassale peut-être de Carthage* [7, с. 53]. Форми майбутнього часу означають дію, яка ще не існує й про істинність якої можна говорити в плані припущення: *Plus tard, les scrutins européens stimuleront la création d'organisations politiques transnationales[...]* [6, с. 19]. Імовірність, припустимість може також виражатися дієсловами *dire* і *croire* в умовному способі, при цьому *on* виступає в ролі підмета.

У французькому науковому тексті з міжнародних відносин досить часто мовці використовують модальні конструкції з дієсловами *sembler*, *paraître* (аксіологічні предикати за О. М. Вольф [1]): *il semble (il paraît) que; Substantif + semble (paraît) + Infinitif / Participe / Adjectif; Il me (nous) semble*. Ступінь гіпотетичності оцінки, які виражають ці словосполучення, залежить від конкретного контексту та може посилюватися або послаблюватися за рахунок його елементів, які корелюють із модальним оператором: *Trois ans plus tard, la convergence franco-germano-russe sur l'Irak paraît être une source de confusion entre intérêts et valeurs, dont Paris commence à mesurer les effets* [11, с. 130]. Використання оцінних модусів із *sembler*, *paraître* сприяє пом'якшенню категоричності висловлювання: *Il nous semble que l'opposition quantité – qualité que l'on soulève d'habitude pour écarter l'adhésion turque n'est pas réaliste* [7, с. 50]. У цьому випадку *il nous semble* можна замінити на *nous pensons*.

Дієслова із семою «припущення» *supposer*, *présumer*, *imaginer* можуть використовуватися в імперативі в науковому тексті з міжнародних відносин; у цьому випадку мовець запрошує читачів уявити, припустити певні ситуації, події: *Imaginons l'Europe comme une confédération cosmopolite d'Etats [...]* [9, с. 47].

Коли спеціаліст із міжнародних відносин не знає точної причини або вагається між двома можливими причинами, він використовує сполучники *soit... soit*, а також *tantôt... tantôt*. Повторювані сполучники *soit que... soit que, soit que... ou que* також виражають альтернативу двох або кількох причин, кожна з яких неочевидна, неточна. Отже, вони вказують на припущення автора. Ці сполучники вимагають Subjonctif, а підрядне речення може стояти в будь-якій позиції: *D'autres, dans les milieux sécuritaires s'inquiètent: ils craignent soit qu'une guerre civile n'implique à terme Israël, soit qu'un grave regain de violences replace la Palestine au coeur des préoccupations internationales* [11, с. 65].

Модальне значення вірогідності виражає епістемічну оцінку зв'язку між об'єктом і його ознакою, яка ґрунтується на припущенні мовця щодо можливості такого зв'язку. Оцінка вірогідності основана на неповному знанні про дійсність.

У французькому науковому тексті з міжнародних відносин вірогідна оцінка передається за допомогою слів і словосполучень із семою «вірогідність». Найчастіше вживаються: 1) модальні конструкції *il est (paraît, apparaît) très probable (vraisemblable, presque certain):[...]* *il est très probable que l'une des causes de la relative absence du Royaume-Uni dans le domaine des industries «nouvelles» à la fin du 19 ième siècle soit précisément cette trop grande facilité d'accès à des empires coloniaux* [5, с. 62]; у предикативній основі різні інтенсифікатори нерідко зближують вірогідну оцінку із достовірною; 2) прислівники *probablement, apparemment, en apparence, vraisemblablement*, які знижують категоричність висловлювання. *Vraisemblablement (vrai + semblable)* указує на високий ступінь вірогідності. Таке ж значення виражає *selon toute vraisemblance: Selon toute vraisemblance, l'Allemagne se gardera, lors de sa présidence, de se réclamer d'une nouvelle Ostpolitik [...]* [11, с. 120].

Як правило, *penser, considérer* – дієслова, які належать до лексико-семантичної групи розумової діяльності (в О. М. Вольф це аксіологічні предикати «думки» [1, с. 100]). Однак, іноді вони частково десемантизуються та набувають значення логічної оцінки, яка виражає не стільки процес інтелектуальної діяльності, як результат у вигляді логічної оцінки вірогідності між об'єктом і його ознакою. Наприклад: *Ils pensent que leur tour est venu* [11, с. 99].

Модальності можливості та необхідності є різновидами предикативної модальності, що відображають оцінку мовцем способу існування зв'язку між суб'єктом і його ознакою. Твердження з модальним значенням логічної можливості мають характер умовності, який ґрунтується на неповному, суб'єктивному знанні про дійсність, у той час твердження з модальним значенням логічної необхідності має характер умовиводу, який містить висновок, зроблений на **основі фактів, спостережень**.

Основною ситуацією можливості й необхідності є семантика потенційності. Відповідно, їх можна розглядати як оцінні ситуації, до складу яких входять суб'єкт, об'єкт, підстава й засоби оцінки [4, с. 123].

У французькому науковому тексті з міжнародних відносин модальне значення можливості передається через: 1) модальне дієслово *pouvoir*, яке часто вживається в різних способах та виражає різні типи значень, такі як: а) ситуативна можливість, що приписується суб'єкту; б) ситуативно-оцінна можливість – оцінка певної події як можливої; в) епістемічне значення – оцінка змісту висловлювання як умовного [3, с. 85]. Наприклад, в умовному реченні виражається гіпотетична можливість, обумовлена неіснуючими в певний момент обставинами: *Pour faire court, on pourrait dire que l'affaire de la Russie d'aujourd'hui c'est la Russie elle-même, et précisément... les affaires* [11, с. 97].

Ситуативну можливість, що приписується суб'єкту, здатність до виконання певної дії передають: 2) модальне дієслово *savoir* зі значенням «уміти», а також дієслова *oser*, *arriver*, *parvenir*, *réussir*: *On osera à peine porter à son crédit la prise en charge des deux tiers de l'aide humanitaire [...]* [6, с. 15]; 3) дієслівні звороти *être capable*, *avoir la force*, *avoir le courage*, *être en état*, *être en mesure* виражають ситуативну внутрішню можливість: *Ce plat pays paradoxal est capable de faire tomber des gouvernements pour des querelles de clochers apparemment dérisoires* [10, с. 62]. Зовнішню ж можливість передають *avoir le droit*, *être autorisé*.

Модальні фрази зі значенням можливості включають: 4) безособові вирази *il est possible*, *il se peut que*. У конструкціях з інфінітивом *il est possible* набуває значення ситуативно-оцінної об'єктивної можливості: *Par extension, il devint possible de dépasser les objectifs tactiques pour imaginer la destruction des centres économiques ou de pouvoir politique d'un pays tout entier [...]* [11, с. 184]. Уведення модального дієслова *devenir* робить можливість більш реальною.

Модальність неможливості виражається за допомогою *pouvoir* у заперечній формі, а також виразів *il est impossible*, *il n'est plus possible*: *Mais aujourd'hui, il est impossible de réduire le fonds commun à la chrétienté, non seulement à cause du processus de laïcisation et de déchristianisation, mais parce qu'il existe un islam européen, faisant partie du patrimoine commun [...]* [8, с. 49]. Дієслово *savoir* у заперечній формі умовного способу теперішнього часу із заперечною часткою *ne* виражає неможливість менш категорично: *On ne saurait dire que les soutiens et les oppositions à l'élargissement aux PECO soient fortement structurés et exprimés au sein de la société française* [9, с. 57].

У семантичній структурі зворотів *il est facile / difficile* виділяється стверджувальне й пресупозиція. Стверджувальною є оцінка важкості виконання дії, а в пресупозиції – значення можливості: *Le président algérien étant seul à la manoeuvre, il est très difficile de savoir comment s'orientera son action dans les années qui viennent, d'autant que son état de santé reste un sujet de préoccupation pour son entourage [...]* [6, с. 56];

5) прислівникове словосполучення *peut-être* оцінює наукове повідомлення скоріше як можливе: *Le déficit de légitimité des institutions européennes vient peut-être de ce que l'Europe ne constitue pas un « peuple » soudé par une unité* [7, с. 15].

Модальність необхідності звичайно характеризує повідомлення про конкретну методику дослідження, указує на необхідність виконання певного кроку в дослідженні або ж розумової операції. Тому оцінка необхідності стосується не до всього висловлювання, а до певної дії, яку треба виконати, або до якоїсь події. Відповідно й модальні кваліфікатори хоча й зберігають форму неозначено-особових конструкцій, але виступають вже не самостійними реченнями, які характеризують висловлювання «ззовні», а належать безпосередньо до дескриптивної тканини речення [2, с. 103].

Категоріальна ситуація необхідності є не лише потенційною, але й волюнтативною, тобто передбачає наявність певного вольового початку, що забезпечує реалізацію дії. Відповідно, його носієм є суб'єкт волюнтативності, який здебільшого збігається із суб'єктом дії [4, с. 142]. Аналіз дає підставу виділити логічну, імперативну, пом'якшену, а також обумовлену форми необхідності.

1. Модальне значення логічної необхідності виражає епістемічну оцінку зв'язку між об'єктом і його ознакою за рахунок логічного висновку із цих ситуацій. Це можуть бути очевидні факти, попередні знання, звичайний стан справ, інформація очевидців. Висловлювання з модальністю логічної необхідності завжди можна доповнити ланцюгом логічних обговорювань. Наприклад, модальне дієслово *devoir* виражає епістемічну модальність у складі складного модального присудка. Воно передає умовивід, зроблений мовцем на основі фактів дійсності, але цього недостатньо, щоби стверджувати наявність зв'язку між об'єктом і його ознакою: *Le rapport précise pourtant que cet appel à l'Iran doit rester séparé des discussions sur le programme nucléaire* [11, с. 20].

У французькому науковому тексті значення логічної необхідності виражається дієсловами *devoir*, *s'imposer*, а також зворотами *être obligé / forcé / contraint de*, *être (avoir) à Infinitif*: «*Ces dernières années, l'impression s'était déjà imposée que la France prenait le risque d'un double isolement en Europe*» [11, с. 140]. *S'imposer* означає необхідність, яка неминуче слідує зі змісту попереднього повідомлення. Разом із цим дієсловом часто вживаються часові прислівники, які підкреслюють цей зв'язок (*ici, toujours, déjà, dès lors* тощо).

2. Безособові конструкції *il faut, il importe, il convient* мають імперативний характер. Вони містять прескриптивне значення, тобто розпорядження (прохання) до читача, як діяти. Варто зазначити, що серед прескриптивних модальностей позитивну оцінку завжди має лише модальність поради: сам мовець уважає, що дія, передбачена порадою, буде мати гарні наслідки для адресата [1, с. 124]. Пораду виражають такі безособові вирази, як *il est utile / urgent / impératif de*: *Sur le plan multilatéral, il est urgent de spécifier la nature des relations à entretenir avec une intégration régionale africaine dotée d'instruments plus efficaces [...] [11, с. 144].*

Il n'est pas inutile de rappeler qu'ils avaient aussi l'expérience d'un premier siège de la ville en avril, et des années d'entraînement intensif au combat urbain [...] [11, с. 200]. У цьому випадку автор у пом'якшеній формі радить не без підстав згадати попередні факти, уживаючи евфемізм *il n'est pas inutile*.

3. У деяких випадках необхідність якоїсь дії може передаватись у пом'якшеній формі, доречній за певних обставин. Указують на ці обставини прислівники часу або місця: *toujours, déjà, ici, avant de* тощо, а для вираження доречності використовуються такі звороти, як *il y a lieu, il est bon de + Infinitif*. Проте в французькому науковому тексті вони вживаються рідко.

4. Обумовлену необхідність виражають безособові конструкції з прикметниками *nécessaire* та *indispensable* в іменній частині присудка та *être, rester, s'avérer, paraître, devenir* у ролі дієслова зв'язки, які передають своїм лексичним значенням різний характер обумовленості: *Tenir compte du facteur russe s'avère indispensable à tout effort en direction de l'Est européen, du Caucase, de l'Asie centrale (Afghanistan inclus) [11, с. 135].*

Модальне значення невпевненості означає недостатнє знання мовця можливостей зв'язку між об'єктом та його ознакою, сумніви щодо існування цього зв'язку. Автор може володіти безпосередньою інформацією щодо стану справ, але за певних причин не зовсім їй довіряє або ж зовсім її не має. Ця модальність нашаровується на основну модальність речення, підсилюючи її гіпотетичне значення ірреальності. Матеріал дослідження показав, що засоби невпевненості та сумніву використовуються науковцями не так часто, що можна пояснити особливістю наукового тексту повідомляти достовірну інформацію, у якій автор, передусім, упевнений, а не навпаки. Як правило, у текстах із міжнародних відносин виражається недовіра до рішень влади, сумнів у правильності власних знань, а також щодо думки опонентів.

Модальне значення невпевненості та сумніву виражається у французькому науковому тексті з міжнародних відносин за допомогою: 1) дієслів із таким значенням *douter, nier, constester, démentir, ignorer, connaître* і *croire* у заперечній формі. З особовим займенником у першій особі однини чи множини вони експліцитно маркують сумнів автора: *Nous ignorons quels peuvent être les fruits politiques de pareille expérimentation mais il n'est pas sûr que le rêve de démocratie viennent en premier [...] [11, с. 50].* Серед цих засобів найчастіше використовується *je ne crois pas*, який переважно стоїть після головного речення та вводиться протиставним сполучником *mais*, завдяки якому науковець висловлює суб'єктивне ставлення до попередньої інформації: уточнює її, або спростовує: *Les Algériens veulent remplacer leurs avions, mais je ne crois pas que cela soit du domaine du possible pour le moment [11, с. 172];*

2) виразів *être sûr / certain / persuadé / convaincu* у заперечній або питальній формі, а також *être incertain*, які використовуються в наших текстах переважно в третій особі: *Pour autant, la troisième phase allait être incertain: la construction de la «démocratie irakienne» est apparue beaucoup plus difficile [...] [5, с.34];*

3) безособових виразів *il est douteux* у стверджувальній, а також *il est clair / évident / sûr / certain / vrai* у заперечній або питальній формах (при цьому вони вимагають уживання суб'єктиву). У французьких наукових текстах із міжнародних відносин домінує вираз *il n'est pas sûr*: *Depuis 1988, le budget annuel de l'Union s'établit dans le cadre de prévisions pluriannuelles de dépenses arrêtées par le*

Conseil européen à l'unanimité, avec accord du PE à la majorité, sur proposition de la Commission (les perspectives financières). Il n'est pas sûr que cette intervention renforce toujours la cohérence de l'action européenne [6, с. 75];

4) іменників, які маркують сумнів, невпевненість до повідомлювального: *L'incertitude engendrée par cette crise sur les marchés a été telle qu'à la chute du régime irakien de Saddam Hussein a succédé un net rebond boursier [...]* [5, с. 73];

5) прислівникового звороту *à tort ou à raison*: *A tort ou à raison, Paris pense disposer d'un « capital politique » jouable à Moscou et pouvant être utilisé sur des dossiers sensibles comme les conflits gelés ou les droits de l'homme* [11, с. 128];

6) нерішучість, вагання, невпевненість автора можуть передавати в певних ситуаціях *au contraire, par contre, d'ailleurs, pourtant, toutefois*, які також функціонують як протиставні сполучники: *La puissance militaire n'est pas essentielle à la survie, nationale ou internationale, des réseaux patrimoniaux. Par contre, les compagnies transnationales non transparentes, et les négociations bilatérales d'Etat à Etat favorisent la mise en place de mécanismes permettant l'acquisition puis la distribution de la rente* [11, с. 93].

У французькому науковому тексті з міжнародних відносин проаналізовані засоби не виражають категоричну невпевненість автора, вони спростовують у пом'якшеній (при цьому часто іронічній) формі зміст попереднього повідомлення.

Висновки й перспективи подальшого дослідження. Основними морфологічними засобами вираження припустимості, можливості, необхідності, поради, сумніву й невпевненості є умовний спосіб, форма майбутнього часу, а лексико-синтаксичними – неозначено-особові, безособові конструкції, рідше – особові конструкції, модальні дієслова та їх еквіваленти, дієслова з відповідними семантичними значеннями, прислівники й прислівникові вирази, а також деякі сполучники. Аналіз засвідчив, що найчастіше мовець висловлює гіпотетичність, можливість, або ж необхідність, пораду, що відповідає, передусім, особливостям наукового тексту. Лише в окремих випадках науковець демонструє сумнів і власну невпевненість щодо повідомлювальних фактів.

Джерела та література

1. Вольф Е. М. Функциональная семантика оценки / Е. М. Вольф. – М. : Наука, 1985. – 229 с.
2. Воробьева М. Б. Французский научный язык. Структуры. Прагматика. / М. Б. Воробьева. – Л. : Наука, 1991. – 123 с.
3. Корди Е. Е. Модальные и каузативные глаголы в современном французском языке / Е. Е. Корди. – Л. : Наука, 1988. – 164 с.
4. Теория функциональной грамматики. Темпоральность. Модальность / [под ред. А. В. Бондарко]. – Л. : Наука, 1990. – 263 с.
5. Cordellier S. L'état du monde 2004: annuaire économique et géopolitique mondial / Serge Cordellier. – 23e ed. – P. : La Découverte, 2003. – 668 p.
6. Courty G. La construction européenne / G. Courty, G. Devin. – P. : La Découverte, 2005. – 124 p.
7. Duhamel A. L'Europe jusqu'où? / A. Duhamel, A. Houziaux, H. Le Bras et d'autres. – P. : Les Editions de l'Atelier / Les Editions Ouvrières, 2005. – 120 p.
8. Europe, identité plurielle : actes du colloque tenu le 15 mai 2000 à l'Assemblée nationale, Paris. – P. : Editions Autrement, 2000. – 180 p.
9. Kristeva J. Diversité et culture / J. Kristeva, U. Beck, K. Pomian et d'autres. – P. : CULTURESFRANCE, 2007. – 95 p.
10. Le Point : hebdomadaire d'information, 2006. – № 1749. – 130 p.
11. Politique étrangère: revue trimestrielle / [directeur T. de Montbrial]. – P. : Ifri/Armand Colin, 2007. – № 1. – 234 p.

Красненко Оксана. Модальные средства выражения предположения, возможности, необходимости и сомнения (на материале французских научных текстов в сфере международных отношений). В статье рассматриваются модальные средства выражения предположения, возможности, необходимости, сомнения, неуверенности, а также анализируются особенности их функционирования во французском научном тексте в сфере международных отношений. Установлено, что основными морфологическими средствами их выражения выступают условное наклонение, форма будущего времени, а лексико-синтаксическими – неопределенно-личные, безличные конструкции, реже – личные конструкции, модальные глаголы и их эквиваленты, глаголы с соответствующими семантическими значениями, наречия. Учитывая особенности научного текста сообщать

достоверную информацию, автор чаще выражает предположение, возможность, необходимость и лишь в отдельных случаях – сомнение.

Ключевые слова: предположение, возможность, необходимость, сомнение, неуверенность, лексико-синтаксические средства, французский научный текст в сфере международных отношений.

Krasnenko Oksana. Modal Means of Expressing Admissibility, Possibility, Necessity and Doubt (Based on French Texts on International Relations). The article concerns modal means of expressing admissibility, possibility, necessity, doubt and uncertainty. It also analyses peculiarities of their functioning in French scientific text on international relations. It is set that the Conditional mood and the future tense are morphological means of their expression. Non-definite personal and impersonal structures, rarely personal ones, modal verbs and their equivalents, verbs with appropriate semantic meaning, adverbs and even some conjunctions are their lexical and syntactical means. Taking into consideration peculiarities of scientific text to inform reliable information, the author expresses mostly admissibility, possibility, necessity and demonstrates doubt only in some cases.

Key words: admissibility, possibility, necessity, doubt, uncertainty, lexical and syntactical means, French scientific text on international relations.

Стаття надійшла до редколегії
31.03.2013 р.

УДК 811. 111 – 811.161

Тетяна Миронова

Авторські параметри одного з британських оповідань та роль відносно нечастої дієслівної тривалості та їх наповнення

У статті розглянуто англomовне оповідання Г. В. Мортонa «*Кабаре*» («*Cabaret*» by H. V. Morton), у якому британський автор використав небагато мовних тривалих форм. Спостережено, що авторські параметри тексту, як-от: авторський погляд, голос, дикція, тон, динаміка, авторська позиція та смак – співвідносяться з потребою творця тексту у використанні лінгвістичних механізмів тривалості. У такому дослідженні авторська індивідуальність переконливо відкривається як гуманістична сила, здатна проникати в текст і залишатися в ньому.

Ключові слова: лінгвістичні форми із семантикою тривалості, лінгвокультурні особливості, авторський смисл, погляд, тон, динаміка.

Постановка наукової проблеми та її значення. Проблема, яка лежить в основі теперішнього етапу дослідження, полягає в недостатньо повному розумінні, яким чином англomовні автори досягають певної, характерної виключно для них, смислової наповненості авторських параметрів, як-от: погляд, голос, дикція, тон, динаміка, авторська позиція та смак, – користуючись лінгвістичними механізмами своєї мови. Нині увагу зосереджено на англійських дієслівних формах із семантикою тривалої дії, оскільки аналіз автентичних текстів різних авторів складає відмінну картину роботи цих засобів. Таку різницю – авторського граматичного використання – англійські підручники всіх рівнів не пояснюють, хоча дещо допускають [4; 5; 6 та ін.]. Нам же в дослідженні наводити причину лише авторської стилістичної свободи у використанні лінгвістичних форм не видається сучасним ставленням до тексту, який для лінгвістів уже перестав бути не поясненим вираженням творчої думки. Навпаки, текст становить впорядковану смислово будову, яка у випадку текстів американських і британських авторів правильно стверджує англomовні традиції творчого письма, що також незмінно присутні в очікуваннях читачів. Ідеться про такі якості текстів, без яких друкований матеріал просто не читатимуть у рідному мовному середовищі на Американському континенті або Британських островах (тут пригадуються слова М. Т. Цицерона, який у свій час повідав, що погано написані тексти він не читає).

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Ця публікація є наступним кроком у дослідженні на тему: «Комунікативна перспектива англomовного